

NOTATKA ZE SPOTKANIA

Podkomisji KEP ds. Indywidualnych Form Życia Konsekrowanego, Centrum Promocji IFŻK oraz diecezjalnych delegatów i delegatek ds. IFŻK

Warszawa, 25-26 lutego 2025

W dniach 25-26 lutego 2025 r. w Domu Rekolekcyjnym Zgromadzenia Księża Marianów w Sulejówku koło Warszawy odbyło się kolejne spotkanie Podkomisji KEP ds. Indywidualnych Form Życia Konsekrowanego, Centrum Promocji IFŻK oraz diecezjalnych delegatów i delegatek stanu dziewic i stanu wdów.

Obradom przewodniczył ks. Tomasz Rusiecki, Przewodniczący Podkomisji KEP ds. IFŻK.

wtorek, 25 lutego

1. O godz. 16.00 odbyło się posiedzenie Podkomisji KEP ds. IFŻK. Spotkanie rozpoczęto wspólnie odmówioną modlitwą brewiarzową.
 - a. Podsumowano pracę w roku 2024.
 - b. Omówiono plan pracy na rok 2025, w szczególności:
 - organizację Sympozjum we Włocławku, dotyczącego stanu dziewic (17 maja);
 - Jubileuszową Pielgrzymkę do Rzymu (8-12 października);
 - zmiany w organizacji Pielgrzymki na Jasną Górę (29 listopada) i grudniowych rekolekcji stanowych (podano propozycje rekolekcjonistów).
 - c. Rozmawiano na temat braku odpowiedzi na pismo skierowane do Dykasterii w sprawie dokumentu watykańskiego określającego przynależność stanu wdów do życia konsekrowanego (wdowy wchodzi do życia konsekrowanego przez „Obrzęd błogosławieństwa wdów”, ale nie ma tego stanu w Kodeksie Prawa Kanonicznego).
 - d. Rozmawiano na temat relacji stanu wdów (życie konsekrowane) i III zakonu (stowarzyszenie) oraz możliwości przynależenia do obu formacji.
 - e. Poruszono sprawę zmian w składzie Podkomisji.
 - f. Zastanawiano się nad problemem opieki nad starszymi i chorymi dziewczynami konsekrowanymi – zwrócono uwagę na to, jak ważne jest utrzymywanie kontaktu pomiędzy dziewczynami w diecezji, co powinno stanowić troskę delegata.
 - g. Rozmawiano na temat „Błogosławieństwa składających ślub czystości” opracowanego przez ks. Stanisława Szczepańca – zwrócono uwagę na to, że formacja osoby składającej prywatny ślub czystości powinna być powierzona kierownikowi duchowemu, a nie prowadzona razem z formacją do stanu dziewic.
2. Po kolacji ks. Tomasz Rusiecki przywitał wszystkich i przedstawił program warsztatów. Następnie uczestnicy spotkania przedstawili siebie.
3. Bp Arkadiusz Okroj wygłosił konferencję „Diecezjalny wymiar konsekracji dziewic, wdów i pustelników”.
4. W dyskusji po referacie podjęto następujące tematy:
 - a. Jak reagować w sytuacji, gdy kobieta po otrzymaniu od biskupa odmowy dopuszczenia do konsekracji, prosi o konsekrację biskupa w innej diecezji?
 - należy sprawę rozpatrzyć indywidualnie;
 - kobieta powinna wykazać przed biskupem zakorzenienie w jego diecezji;

- kobieta może żyć duchowością dziewicy konsekrowanej i modlić się w tej sprawie;
- doświadczenie pokazuje, że w takich sytuacjach, po krótkim czasie (2-3 lata) od otrzymania konsekracji, niektóre z dziewic odchodziły ze stanu.

b. Czym jest zakorzenie w diecezji?

- kobieta mieszka, pracuje, angażuje się w duszpasterstwo (diecezja jest centrum życiowym danej osoby) – trzeba to rozeznaczyć indywidualnie dla każdej kandydatki;
- zwrócono uwagę na problem utożsamiania się z diecezją osób pozakonnych, studiujących oraz osób żyjących w dużych aglomeracjach (np. Śląsk, Warszawa) – warto przedłużyć formację i w tym czasie zweryfikować ich centrum życiowe;
- przenosiny między diecezjami
 - są osoby, które wracają do swojej rodzinnej diecezji i proszą o przeniesienie do stanu dziewic tej diecezji (biskup tej diecezji może się nie zgodzić, albo dać czas na weryfikację zakorzenia),
 - są osoby, które przeprowadzając się do innej diecezji, chcą nadal pozostać w diecezji, w której otrzymały konsekrację, bo tam mają swoje zaangażowania, więzi i uczestniczą w formacji permanentnej;
- służba dziewicy konsekrowanej dla diecezji to nie tylko „działać”, ale przede wszystkim „być”, nie powinno się wywierać presji np. na to, by kandydatka należała do jakichś wspólnot.

c. Postawa delegata wobec biskupa w procesie formacji

- od początku trzeba rzetelnie zweryfikować motywacje i dojrzałość kandydatki, przekazując biskupowi swoje spostrzeżenia (np. zwrócić uwagę na możliwe manipulacje);
- warto jasno i precyzyjnie mówić biskupowi swoje zdanie i wyrażać nawet sprzeciw wobec zgody na konsekrację w razie uzasadnionych wątpliwości.

d. Jak postępować wobec osób pozakonnych, które proszą o skrócenie formacji?

- nie skracać formacji – stan dziewic to inna forma życia, trzeba dać odpowiedni czas na przepracowanie odejścia ze zgromadzenia (ESI 95);
- poprosić o opinię przełożonych w zgromadzeniu, z którego wyszła ta osoba;
- zweryfikować warunki, jakie się stawia każdej kobiecie (także pozakonnej) przed podjęciem formacji (zamieszkanie, praca, socjalizacja w środowisku, własny sposób modlitwy itp.); weryfikacją jej powołania do indywidualnej formy życia konsekrowanego jest też akceptacja warunków jakie się jej stawia;
- skrócenie czasu formacji utrwala deformacje i zranienia.

e. Badania psychologiczne

- skierowanie na piśmie tylko w razie wątpliwości, a nie jako zasada;
- jeśli osoba się nie zgadza na badania, trzeba zachować czujność – być może trzeba będzie przedłużyć czas formacji;
- należy pamiętać o zasadach RODO, opinia powinna trafić bezpośrednio do rąk biskupa (należy pamiętać, że dla biskupa opinia nie jest wiążąca).

f. Bp Arkadiusz Okroj zwrócił uwagę na to, jak ważne jest tworzenie środowiska osób odpowiedzialnych za formację i osobiste kontakty. Księża poprosili o listę adresową do delegatów w diecezjach.

5. Po oficjalnym spotkaniu uczestnicy rozmawiali o bieżących sprawach swoich diecezji.

środa, 26 lutego

6. Dzień rozpoczął się Mszą Świątą z Jutrznia, której przewodniczył i homilię wygłosił bp Wojciech Skibicki z Elbląga.
7. Po śniadaniu ks. Jerzy Gołębiowski (diecezja warszawsko-praska), członek Podkomisji KEP ds. IFŻK, wygłosił konferencję „Rozeznawanie powołania do stanu życia konsekrowanego dziewic i wdów”.
8. Po przerwie ks. Marcin Wiśniewski (diecezja kaliska) wygłosił konferencję na temat „Rozeznawanie powołania kandydatów do życia pustelniczego”.
9. W dyskusji poruszono następujące tematy:
 - a. Sytuacja bytowa pustelników (zgodnie z dokumentami Stolicy Apostolskiej)
 - pustelnik powinien sam sobie zorganizować pustelnię (czasem biskupi znajdują pustelnię przy sanktuariach itp., relacje z dobroczyńcami bywają trudne, ewentualna zmiana pustelni jest możliwa);
 - pustelnik powinien utrzymywać się sam, praca pustelnika powinna zakładać odosobnienie pustelnicze (np. pisanie ikon, wyrób świec, różańców, przygotowywanie ziół, praca zdalna – tłumaczenia, edycja tekstów – ktoś kto zamieszka na pustelni i podejmuje pracę wymagającą stałego kontaktu z ludźmi, nie jest pustelnikiem;
 - ubezpieczenie pustelników – w praktyce niektórzy pustelnicy są emerytami, inni mają ubezpieczenie opłacane z funduszu kościelnego;
 - korzystanie z Internetu – tylko do kontaktu i jako dostęp do materiałów formacyjnych.
 - b. Rozumienie przez dziewice konsekrowane i ich formatorów „zaślubienia Chrystusowi”
 - „Dziewictwo konsekrowane mieści się w oblubieńczym paradygmacie, który nie jest teogamiczny (w znaczeniu małżeństwa z boskością), ale teologalny, to znaczy chrzcielny, ponieważ dotyczy oblubieńczej miłości Chrystusa do Kościoła” (ESI 17);
 - Niezrozumiałe przez odbiorców i niepotrzebne jest opowiadanie w mediach o „małżeństwie z Jezusem”;
 - konieczne jest używanie bardzo precyzyjnego języka, jasnego tłumaczenia tego kandydatkom – konsekracja dziewic nie jest ani małżeństwem z Jezusem, ani darem mistycznych zaślubin na wzór np. św. Teresy;
 - utożsamienie się dziewczycy z Kościołem daje właściwą perspektywę w rozumieniu relacji z Jezusem – istotny jest styl życia dziewczycy naśladowującej Oblubieńca.
 - c. Nie powinno się formować kandydatek w izolacji od dziewic konsekrowanych, istotne jest towarzyszenie aspirantkom, ale oddzielne spotkania dla konsekrowanych są ważne dla budowania ich więzi.
 - d. Powołanie dziewic konsekrowanych jest zupełnie inne niż wdów konsekrowanych – warto rozdzielić formacje obu stanów.
 - e. Dokumenty diecezjalne (zasady formacji stanu dziewic i zasady działania służby komunii)
 - instrukcja obliguje do opracowania dokumentów, ale przygotowanie ich powinno być rozłożone w czasie, najlepiej na kilka lat – ponieważ ważne jest, aby opisać rzeczywiste praktyki formacyjne jakie są w diecezji;
 - nie ma szablonu, bo są różne uwarunkowania (np. różna liczba konsekrowanych i kandydatek w poszczególnych diecezjach);
 - dokumenty powinny być opracowywane z udziałem dziewic konsekrowanych;

- powinny uwzględniać indywidualną ścieżkę formacji oraz wspólne wydarzenia formacyjne.

f. Warto robić warsztaty dotyczące formacji dla księży i dla służby komunii.

10. Pani Małgorzata Tarnachowicz OV przedstawiła wydarzenia z roku 2024 oraz te zaplanowane na 2025 rok:

- 17 maja 2025, Włocławek – Sympozjum dla stanu dziewic „Liturgia znakiem i urzeczywistnieniem dziewicy konsekrowanej”;
- 14 kwietnia 2024, Kalisz – Ogólnopolska Pielgrzymka Stanu Dziewic i Księży Delegatów do Narodowego Sanktuarium Św. Józefa w Kaliszu – zaplanowano powtarzanie takiej pielgrzymki co dwa lata, następna planowana jest w roku 2026;
- Pielgrzymki Wdów na Jasną Górę – 1-3 maja 2024 i zaplanowana na 2-3 maja 2025;
- 7 września 2024 – coroczna Pielgrzymka Osób Konsekrowanych na Święty Krzyż;
- XX Jubileuszowa Pielgrzymka na Jasną Górę (29 listopada 2025) i powiązane z nią rekolekcje stanowe;
- rekolekcje stanowe organizowane w diecezjach, a otwarte dla osób z całej Polski (w roku 2024 było ich 9, w roku 2025 planowanych jest 6);
- pilotażowe warsztaty dla dziewic konsekrowanych zaangażowanych w służbę komunii, w tym roku odbędzie się już trzecia edycja tych warsztatów – 14-17 sierpnia 2025 w Bysławku (na razie zaproszone są osoby skierowane przez delegatów, z co najmniej 5-cio letnim stażem życia w stanie dziewic);
- pierwsze, organizowane przez Centrum Promocji IFŻK, warsztaty dla kandydatek wprowadzające w charyzmat stanu dziewic – 8-13 lipca 2025, Pelplin.

11. Pani Jolanta Hałczyńska OV opowiedziała o programie i przygotowaniach do Pielgrzymki Jubileuszowej do Rzymu (8-12 października 2025), na którą wybiera się 11 dziewic konsekrowanych z 7 diecezji polskich i 1 z Niemiec, bp Arkadiusz Okroj, ks. Tomasz Rusiecki i grupa wdów z ks. Sebastianem Biskiem (wdowy rejestrują się w formularzu jako „nowe formy życia konsekrowanego”).

12. Pani Elżbieta Płodzień Ovd poinformowała o problemach stanu wdów: brak dokumentu watykańskiego, utrudniony kontakt z wdowami konsekrowanymi na świecie.

13. Wstępnie ustalono termin przyszłorocznych warsztatów dla delegatów i delegatek – od 9 do 10 lutego 2026, też w Sulejówku, roboczy temat: „Zaślubiny z Chrystusem”.

14. Spotkanie zakończyło się błogosławieństwem bp. Wojciecha Skibickiego i wspólnym obiadem.

Podczas warsztatów uczestnicy mieli możliwość rozmów, wymiany doświadczeń, podzielenia się trudnościami i radościami. Można też było zakupić książki wydane przez Centrum Promocji IFŻK.

W spotkaniu wzięło udział 30 osób:

Podkomisja KEP ds. IFŻK:

ks. Tomasz Rusiecki, diecezja kielecka (Przewodniczący Podkomisji),
bp Arkadiusz Okroj, diecezja pelplińska,
ks. Jerzy Gołębiowski, diecezja warszawsko-praska,
ks. Piotr Kordula, archidiecezja szczecińsko-kamieńska,
ks. Stanisław Szczepaniec, archidiecezja krakowska,
Elżbieta Płodzień OVd, diecezja rzeszowska,
Małgorzata Tarnachowicz OV, archidiecezja warszawska.

Delegaci ds. IFŻK z diecezji polskich:

bp. Wojciech Skibicki, diecezja elbląska,
o. Maciej Sierzputowski CSSp, diecezja bydgoska,
ks. Marcin Wiśniewski, diecezja kaliska,
Jolanta Hałczyńska OV, archidiecezja katowicka,
ks. Stanisław Puchała, archidiecezja katowicka,
ks. Mariusz Rak, diecezja kielecka
ks. Krzysztof Wiśniewski, diecezja legnicka,
o. Grzegorz Radomiak SJ, archidiecezja łódzka,
ks. Hubert Sklorz, diecezja opolska,
o. Hieronim Stypa OFM, archidiecezja poznańska,
ks. Józef Trela, diecezja przemyska,
ks. Andrzej Skiba, diecezja przemyska,
o. Joachim Ciupa OFM, diecezja rzeszowska,
ks. Sebastian Bisek, diecezja siedlecka,
ks. Tomasz Flak scj, diecezja sosnowiecka,
ks. Marek Korgul, diecezja świdnicka,
Regina Bociek OV, archidiecezja warmińska,
o. Wiesław Kulisz SJ, archidiecezja warszawska,
ks. Andrzej Mazański, diecezja warszawsko-praska.

Z ramienia Centrum Promocji IFŻK:

Anna Maria Kolberg OV, diecezja pelplińska,
Marta Kalinowska OV, archidiecezja warmińska,
Ewa Bednarska OVd, diecezja kielecka,
Irena Kwaśna OVd, diecezja elbląska.